

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 декември 2023 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: ноември 2023 година

- Во ноември 2023 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** е зголемена за 0,7% на месечна основа, во најголем дел поради растот на депозитните пари, при дополнителен раст и на краткорочните депозити и на долгорочните депозити до две години, додека готовите пари во оптек забележаа пад. Споредено на годишна основа, паричната маса е повисока за 4,1%, пред сè поради растот на депозитните пари, при позитивен придонес и на останатите компоненти.
- Вкупните депозити³**, во ноември, забележаа месечен раст од 0,9%, којшто се должи на зголемените депозити на двата сектори, со поизразен придонес на корпоративниот сектор. Годишниот раст изнесува 7,2% и е резултат на растот на депозитите на двата сектора, со поизразен придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Парична маса и вкупни депозити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)						месечна промена (во %)					
	12.2022	10.2023	11.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	11.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	11.2023
Парична маса М4	547,355	566,003	570,391	5.1	6.9	11.4	8.8	8.3	7.4	3.0	-0.6	1.3	-0.1	-0.4	0.8
Парична маса М3	499,803	502,869	506,484	5.3	6.6	10.0	5.9	5.2	4.1	2.8	-1.0	0.9	-0.5	-0.7	0.7
од кои:															
Готови пари во оптек	47,494	46,868	46,500	6.8	6.3	9.4	6.1	8.2	7.3	9.6	1.4	2.1	-0.4	-1.0	-0.8
Депозитни пари	188,036	189,122	192,159	5.8	10.4	15.8	8.5	7.3	6.3	4.1	-1.2	1.1	-0.5	-1.1	1.6
Краткорочни депозити	214,490	216,095	216,906	6.8	4.6	4.8	4.1	3.4	2.1	0.9	-1.3	0.6	-0.6	-0.6	0.4
Долгорочни депозити до 2 години	49,782	50,785	50,920	-3.8	2.5	13.4	4.4	3.0	2.3	0.0	-1.1	0.8	-0.2	0.9	0.3
Вкупни депозити	491,537	508,820	513,622	4.9	6.8	11.5	8.9	8.0	7.2	2.6	-0.9	1.2	-0.2	-0.3	0.9
од кои:															
Корпоративен сектор	142,627	148,345	151,501	3.7	5.9	19.7	15.7	14.1	9.8	3.3	-2.2	1.3	-1.4	-1.8	2.1
Во денари	94,395	97,979	100,683	2.5	6.7	19.0	11.1	9.7	7.7	1.0	-2.4	2.1	-1.5	-1.7	2.8
Во странска валута	48,232	50,366	50,818	6.1	4.4	21.0	25.8	23.9	14.0	8.2	-1.9	-0.3	-1.1	-2.0	0.9
Домаќинства	323,084	335,719	336,964	5.8	8.4	8.8	6.8	6.8	7.1	2.7	0.1	1.2	0.9	0.3	0.4
Во денари	155,215	161,756	163,051	2.2	9.9	14.1	10.9	11.1	11.6	6.2	0.6	1.9	1.3	0.5	0.8
Во странска валута	167,869	173,962	173,914	9.3	7.0	4.3	3.3	3.0	3.2	-0.3	-0.3	0.5	0.6	0.1	0.0

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат М3 како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и натаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

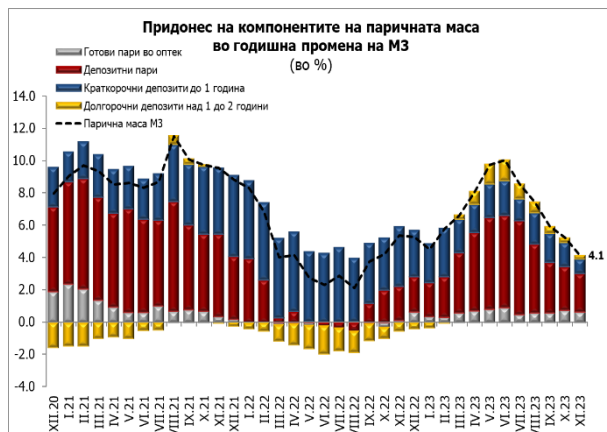
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во ноември, **вкупните кредити** се зголемени за 0,3%, во целост како резултат на повисоките кредити на секторот „домаќинства“. На годишна основа, вкупните кредити бележат раст од 5,2%, којшто се должи на зголеменото кредитирање на двата сектора, со поголем придонес на секторот „домаќинства“.

Табела 2. Вкупни кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)							месечна промена (во %)					
	12.2022	10.2023	11.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	11.2023		12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	11.2023
Вкупни кредити	423,114	437,698	438,977	9.4	6.6	6.5	5.8	5.3	5.2		1.4	0.7	1.1	0.4	0.3	0.3
<i>од кои:</i>																
Корпоративен сектор	205,974	208,493	208,241	11.5	6.2	6.5	5.1	4.1	3.8		2.6	0.5	1.2	0.5	0.1	-0.1
Во денари	122,377	126,812	127,654	6.8	1.9	3.8	6.5	7.3	7.9		3.5	0.2	1.4	1.0	1.3	0.7
Во странска валута	83,598	81,681	80,587	19.3	12.9	10.8	3.1	-0.5	-2.2		1.4	0.9	0.9	-0.2	-1.8	-1.3
Домаќинства	214,965	226,605	228,172	7.3	6.8	6.4	6.4	6.3	6.5		0.3	0.8	0.9	0.3	0.5	0.7
Во денари	119,178	124,451	125,264	5.2	4.0	3.2	4.0	4.4	4.9		-0.2	0.6	0.5	0.2	0.5	0.7
Во странска валута	95,786	102,154	102,908	10.2	10.6	10.7	9.5	8.8	8.5		1.0	0.9	1.5	0.5	0.4	0.7

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

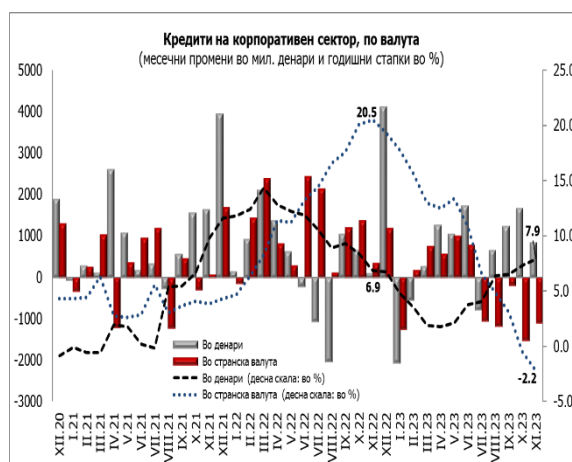
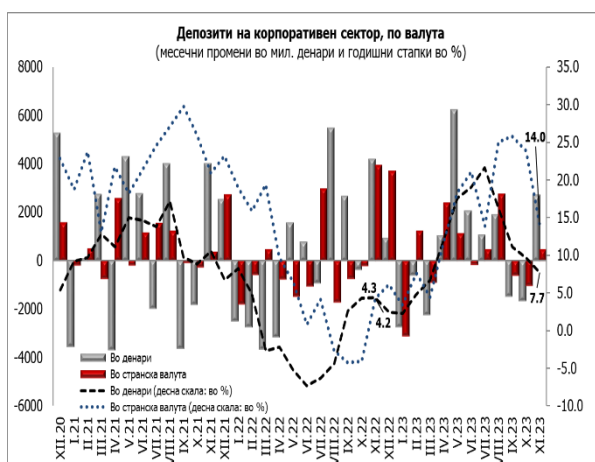
Извор: НБРСМ.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

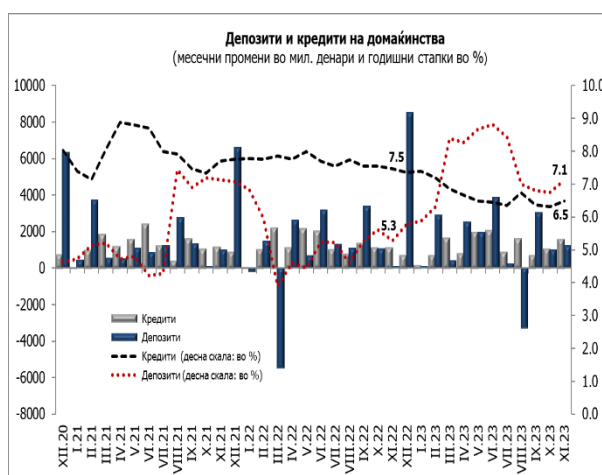
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните депозити на корпоративниот сектор**, овој месец, остварија раст од 2,1% на месечно ниво. Промената пред сè се должи на повисоките депозитни пари, при позитивен придонес кон растот и на краткорочните депозити во денари и во странска валута, додека долгорочните депозити во денари и во странска валута бележат пад. На годишна основа, растот изнесува 9,8% и во поголем дел е резултат на зголемените краткорочни депозити во странска валута, при дополнителен раст и на останатите компоненти, додека долгорочните депозити во странска валута се намалени.
- Во ноември, **кредитите на корпоративниот сектор**⁵ забележаа минимален месечен пад од 0,1%, којшто произлегува од намаленото кредитирање во странска валута, во услови на раст на кредитите во денари. На годишна основа е остварен раст од 3,8%, во целост како резултат на зголемените кредити во денари.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

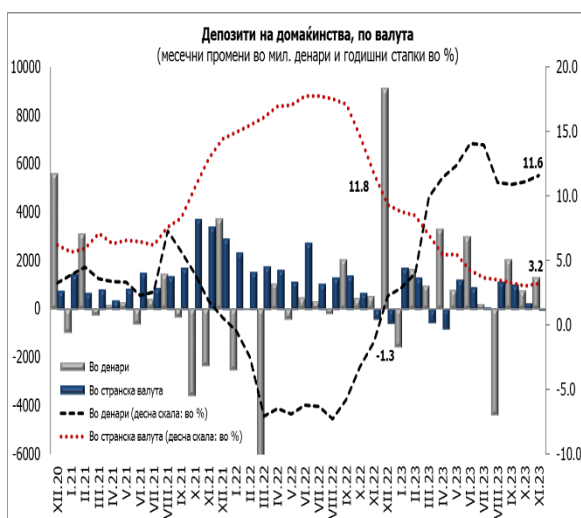
⁵ Почнувајќи од јуни 2018 година, а во согласност со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

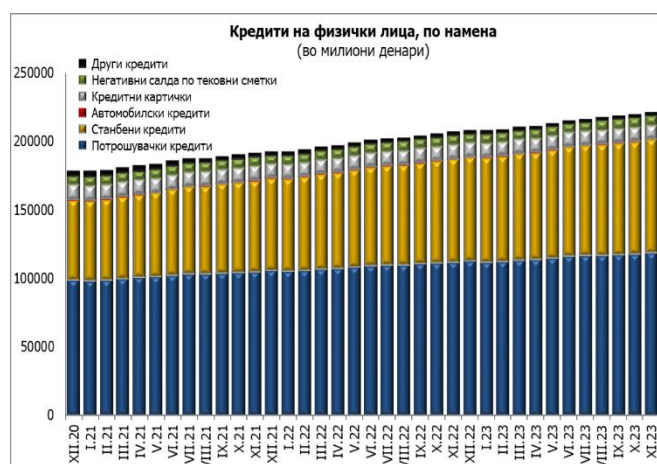
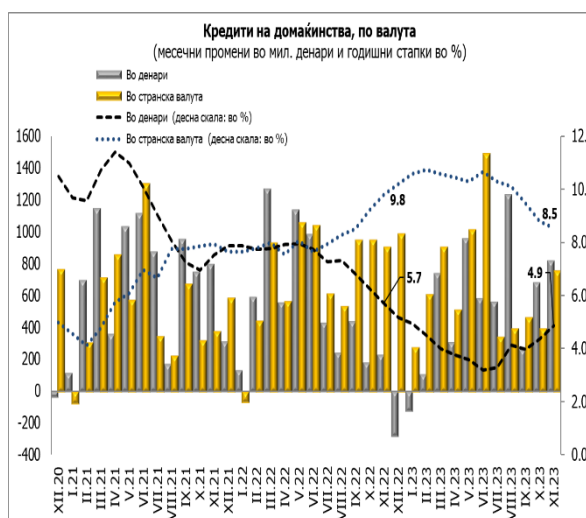

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во ноември 2023 година, **вкупните депозити на домаќинствата** бележат месечен раст од 0,4%, којшто се должи на повисоките депозитни пари и долгорочните депозити во денари и во странска валута, во услови на пад на краткорочните депозити во странска валута и во денари. Растот на годишна основа изнесува 7,1% и произлегува од зголемените долгорочни депозити во странска валута и во денари, како и од зголемените депозитни пари, при пад на краткорочните депозити.
- Кредитите на домаќинствата**, во ноември, се зголемени за 0,7% на месечна основа, како резултат на зголеменото кредитирање во денари и во странска валута, малку поизразено во денари. На годишна основа, овие кредити забележаа раст од 6,5%, во поголем дел поради зголеменото кредитирање во странска валута, при раст и на кредитите во денари.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)			годишна промена (во %)						месечна промена (во %)					
	12.2022	10.2023	11.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	11.2023	12.2022	3.2023	6.2023	9.2023	10.2023	11.2023
Потрошувачки кредити	112,504	117,787	118,571	6.3	6.2	6.2	6.0	5.9	6.1	0.7	0.9	1.1	0.4	0.3	0.7
Станбени кредити	75,905	81,906	82,728	12.7	11.7	11.3	10.7	10.4	10.3	1.2	0.8	1.4	0.8	0.8	1.0
Автомобилски кредити	358	382	388	9.1	9.9	8.6	15.5	13.2	8.3	-0.2	-0.5	4.4	-1.5	0.8	1.7
Кредитни картички	10,324	10,059	10,024	0.7	0.5	-1.3	-2.6	-3.4	-3.8	-0.9	0.4	-0.1	-0.6	-0.4	-0.3
Негативни салда по тековни сметки	5,963	7,013	6,963	1.0	-0.2	-2.6	7.9	8.5	4.8	-10.2	0.5	-4.1	-1.1	0.4	-0.7
Други кредити	2,207	1,871	1,827	-15.5	-16.1	-17.9	-17.4	-17.4	-17.8	-0.7	-2.1	-4.2	-1.8	-1.2	-2.3

Извор: НБРСМ.

- Во ноември, гледано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, бележат месечно зголемување од 0,7% и 1,0%, соодветно, при годишен раст од 6,1% и 10,3%, соодветно. Овој месец, кај **автомобилските кредити** е остварен раст од 1,7% и 8,3% на месечно и на годишно ниво, соодветно, при забележан месечен и годишен пад на кредитите одобрени на **кредитни картички** за 0,3% и 3,8%, соодветно. **Негативните салда на тековните сметки**, во ноември, се пониски за 0,7% на месечна основа, додека на годишна основа бележат раст за 4,8%. Кредитите одобрени врз **други основи**, овој месец, се намалени за 2,3% и 17,8%, на месечна и на годишна основа, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 18 јануари 2024 година
(референтен пресек заклучно со декември 2023).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.